

Rail Balticu valdusettevõtte loomine, memo

21.08.2014

Eesti valdusettevõtte asutamine:

- Valitsus volitas majandus- ja taristuministrit asutama Rail Balticu (RB) valdusettevõtte Eestis, mille põhieesmärgiks on kolmandiku suuruse aktsiate osaluse omamine ning aktsionäri õiguste teostamine Läti Vabariigis asutatavas Rail Balticu ühisettevõttes.
- Rail Balticu valdusettevõtte peamine ülesanne on Eesti riigi huvide esindamine ühisettevõttes Rail Balticu projekti arendamisel: raudtee projekteerimisel, ehitamisel ja rahvusvahelisel turundamisel. Samuti on eesmärgiks toetada Eesti ainuosaniku huve muuhulgas Euroopa Liidu rahastustaotluste, projekteerimis-, ehitus- ja muude hangete ning ühisettevõtte aktsionäride leppes ette nähtud finantseerimislepingute ettevalmistamises ja projekti äriplaani koostamises.
- Vastavalt Eesti, Läti, Leedu ühisettevõtte asutamislepingu projektile teevad asutajad 2014. aastal esimesed aktsiakapitali sissemaksed mahus 650 000 eurot aktsionäri kohta. Summa kantakse loodavale Eesti valdusettevõttele riigieelarvest, valdusettevõtte teeb omakorda sissemaksed ühisettevõttesse.
- Valdusettevõtte ainsaks osanikuks saab Eesti riik. Valdusettevõttel on kolmetasandiline juhtimine: osanike koosolek, nõukogu ning juhatus. Osanike koosoleku moodustab äriühingu osaluse valitsejana majandus- ja taristuminister. Nõukogu koosneb kolmest osaluse valitseja poolt nimetatud liikmest, kellest üks on nõukogu esimees.
- Rail Balticu Eesti valdusfirma juhatuse liikme kohale on välja kuulutatud konkurss.

Ühisettevõtte moodustamine:

- RB ühisettevõtte asutatakse Eesti, Läti ja Leedu poolt loodud valdusettevõtete poolt 2014. aasta sügise jooksul. Vastavalt aktsionäride leppele on hilisemalt võimalik Poola ja Soome ühinemine aktsionäride ringi.
- Esimeste ülesannete hulgas on RB äriplaani ning tasuvusanalüüsi uuendamine ja ühtse turunduse ning kommunikatsioonistrateegia koostamine, RB detailse projekteerimishanke ettevalmistamine ning EL-i Euroopa ühendamise rahastule (CEF) projektitaotluse ettevalmistamine.
- Ühisettevõtte nõukogus on igast riigist kaks esindajat, kes valitakse 3 aastaks. Nõukogu esimehe ja ase-esimehe kohad roteeruvad aastase intervalliga. Kuni 2015. aasta lõpuni täidab nõukogu esimehe kohustusi Eesti. Aktsionäride kokkuleppel võivad Soome ja Poola nimetada mõlemad ühe esindaja nõukokku, kes on vaotleja rollis ja ei oma hääleõigust.

- Lisaks nõukogule on ettevõttel neljaliikmeline juhatus, mille üks liige on juhatuse esimees. Esimees valitakse rahvusvahelise konkursiga. Esimese 6 kuu jooksul täidab juhatuse liikme kohustusi ajutiselt nimetatud juhatuse esimees.

Maksumus ja rahastamine:

- Kogu trassi Tallinnast kuni Poola piirini maksumuseks on praeguste arvutuste kohaselt ca 3,7 miljardit eurot. Eesti osa selles on ca 1,1 miljardit eurot, mis hõlmab nii ehitamist kui maade võõrandamist. Täpsed arvutused selguvad, kui on paigas lõplik trassi teekond ja valminud ka eelprojekt, kuna iga lisakilomeeter toob kaasa ka lisakulud või ka lisalahendused viaduktideks, läbipääsudeks.
- Lähtudes ligi 1-miljardilisest maksumusest, oleks Eesti enda investeering ca 466 miljonit eurot, ülejäänud osa tuleb Euroopa Liidust
- Osapooled eeldavad, et suurem osa projektist finantseeritakse EL-i vahenditest: kuni 85% finantseerimisvajaku meetodika kohaselt arvatud CEF (abikõlblikest) vahenditest.
- Ühisettevõtte esitab esimese taotluse CEF projekti kaasfinantseerimiseks hiljemalt veebruaris 2015.